

Småföretags- barometern 2022

Östergötlands län

Ett samarbete mellan:

företagarna

Sparbankernas
Riksförbund

Swedbank

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern	3
Nettotal och konjunkturindikatorn	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Östergötlands län.....	4
Det ekonomiska läget och näringslivet i Östergötlands län.....	5
Näringslivet i Östergötlands län	5
Småföretagsbarometern – Östergötlands län	7
Konjunkturindikatorn	7
Sysselsättning.....	9
Orderingång.....	10
Tackat nej till order	11
Omsättning	12
Lönsamhetsutvecklingen.....	13
Expansionsutsikter och hinder för expansion.....	15
Slutsatser	17

OM SMÅFÖRETAGS- BAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar på utvecklingen de kommande 12 månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företag inom det privata näringslivet med 1–49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp geografiskt så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och insikten kring de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

NETTOTAL OCH KONJUNKTURINDIKATORN

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator baseras på **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än noll betyder kontraktion, medan ett värde över noll betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå.

Sedan adderas nettotalen för *sysselsättning, ordergång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

SAMMANFATTNING AV KONJUNKTURLÄGET I ÖSTERGÖTLANDS LÄN

- **Småföretagskonjunkturen** i Östergötlands län har förbättrats kraftigt under de senaste tolv månaderna. Endast Jämtlands och Jönköpings län har haft ett starkare konjunkturläge under året som gått. Företagens prognoser för de kommande tolv månaderna är mycket optimistiska, med en fortsatt uppgång av konjunkturindikatorn.
- **Sysselsättningstillväxten** har ökat under de senaste tolv månaderna och återhämtat sig från fjolårets avmattning. Tillväxttakten är högre än i länet jämfört med rikssnittet. Företagen förväntar sig en fortsatt ökad tillväxttakt i sysselsättningen under det kommande året.
- **Orderingångens** tillväxt i länets företag har ökat kraftigt efter två år av avmattning och tillväxttakten är starkare än rikssnittet. Prognosen för de kommande tolv månaderna är optimistisk och visar på en fortsatt ökad tillväxttakt i företagens orderingång.
- **Omsättningstillväxten** i Östergötlands län har ökat under det senaste året och utvecklingen blev bättre än företagens prognoser i fjolårets rapport. Företagen förväntar sig en ökad tillväxttakt under de kommande tolv månaderna.
- **Lönsamhetstillväxten** hos företagen i Östergötlands län har ökat under de senaste tolv månaderna och länets placering sig över rikssnittet. På ett års sikt förväntas lönsamhetens tillväxttakt i länets företag öka. Företagen i Östergötland har den mest optimistiska lönsamhetsprognosen i landet.
- Företagen i Östergötlands län upplever sämre möjligheter att växa framöver jämfört med riket som helhet. 63 procent av företagen anser att de har **goda utsikter att expandera** på sikt, jämfört med rikssnittets 69 procent. Nio av tio företag i länet vill växa.
- Det främsta **tillväxthindret** hos småföretagen i Östergötlands län är bristen på lämplig arbetskraft. Även tuff konkurrens och politisk oförutsägbarhet upplevs som betydande tillväxthinder för företagen i Östergötland.

DET EKONOMISKA LÄGET OCH NÄRINGSLIVET I ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Efter att ha drabbats hårt av coronapandemin samtidigt som tillväxten föll kraftigt både i Sverige och i omvärlden har konjunkturen i småföretagen med 1–49 anställda återhämtat sig under det senaste året. I årets undersökning steg konjunkturindikatorn till 57 jämfört med minus 15 i fjol, den lägsta nivån i Småföretagsbarometerns historia. Uppgång är dock lägre än vad företagen räknade med i fjol. Då förväntades konjunkturindikatorn stiga till 88. Den främsta förklaringen är svagare tillväxt i företagets ordergång och omsättning är, men även sysselsättningen steg mindre än förväntat.

Småföretagen är dock positiva om framtiden och tror att konjunkturen kommer fortsätta stärkas under de närmaste tolv månaderna. Om deras prognos stämmer skulle det ge en konjunkturindikator på 77, vilket är något högre än det historiska genomsnittet (76). Mest optimistiska är företagen om ordergång och omsättning, samtidigt är deras sysselsättningsplaner de högsta sedan 2011 efter att ha utvecklats svagare än genomsnittet de tre senaste åren.

Den starkaste uppgången väntas inom tjänstesektorn följt av tillverkningsindustrin medan byggföretagen förutser en svagare konjunktur. Trots kraftigt ökade produktionskostnader, hög inflation, återkommande störningar i leveranskedjorna och stigande räntor tycks inte småföretagens framtidsplaner dämpats i någon större omfattning. Efter undersökningsperioden har nedåtriskerna dock ökat varför dessa planer kan komma att revideras ner under året.

Näringslivet i Östergötlands län

Näringslivet i Östergötlands län består av företag inom olika verksamheter och länet präglas av en stark företagarkultur. En stor del av företagen är verksamma som underleverantörer inom tillverknings- och tjänstesektorn.

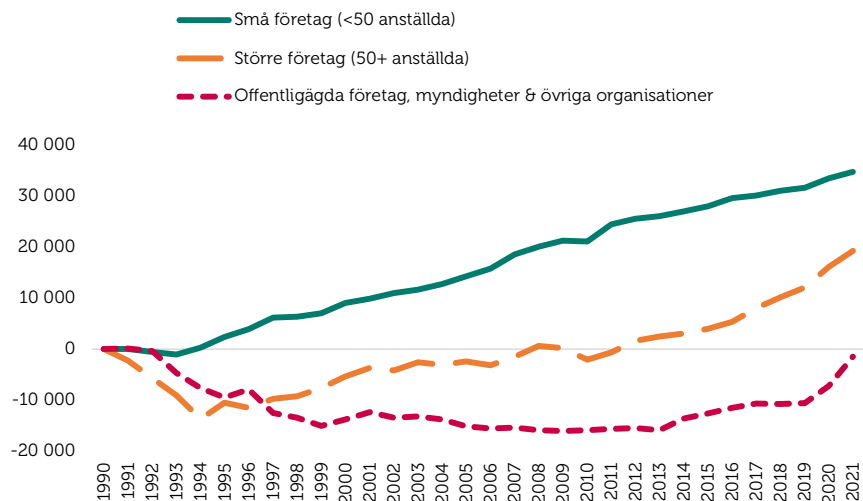
Mellersta delen av Östergötland har länge varit jordbrukslandskap, begränsat i norr och syd av betydande skogstrakter, Kolmården och Holaveden. Länet karaktäriseras av en relativt expansiv utveckling i residensstaden Linköping, med sitt starkt utbyggda skolväsen och sin högteknologiska industri. Stora arbetsgivare i länet är bland annat Siemens i Finspång, Linköpings universitet, Holmen Paper i Norrköping, Billerud i Skärblacka, Cloetta Fazer i Ljungsbro, Partnertech i Åtvidaberg, Dometic i Motala, BT i Mjölby och SAAB Aerospace i Linköping.

Östergötlands län är ett viktigt transitlän och genomkorsas av E4:an. Även järnvägen är mycket viktig som genomfartsled.

Genom bland annat Länsstyrelsen arbetar den lokala näringslivspolitikerna för att skapa en ekonomiskt hållbar utveckling och öka sysselsättningen och uppmuntrar näringslivet att arbeta med frågor som rör jämställdhet, miljö och integration. Det förutsätter ett brett samarbete mellan näringsliv, kommuner och andra organisationer. Dialogen med och inom näringslivet är viktig för att stärka näringslivets framtida förutsättningar.

Figur 1 visar att de mindre, växande företagen står för sysselsättningstillväxten i Östergötlands län. Även antalet sysselsatta i den offentliga sektorn har vuxit, dock marginellt.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Östergötland län sedan 1990 (källa: SCB)¹

¹ Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN – ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Konjunkturindikatorn

Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

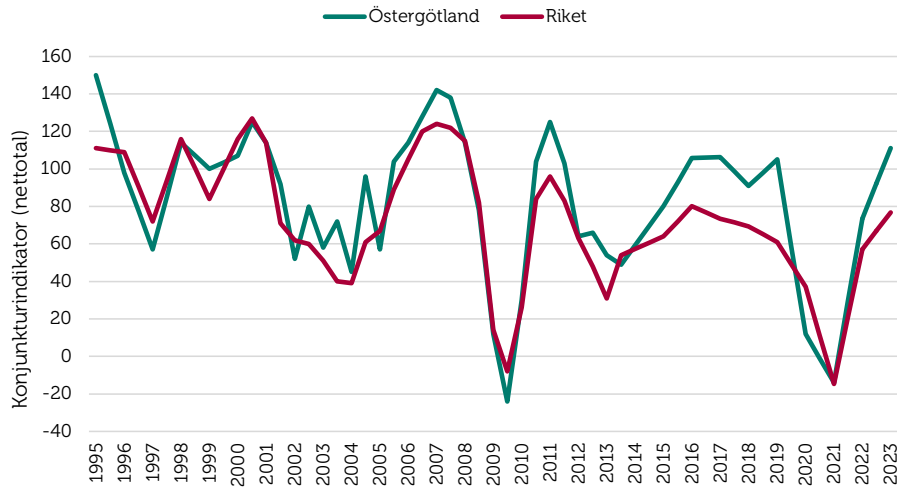
I Småföretagsbarometern redovisar vi Östergötland läns utveckling vad gäller sysselsättning, orderingång och omsättning för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i Östergötlands län. Historiskt ser vi att konjunkturen försämrades dramatiskt 2008–2009 för småföretagen både i länet och i riket som helhet. Från att länets småföretag 2007 nådde ett värde på cirka 142, bottnade index hösten 2009 med ett värde på minus 24. Efter några år av mycket god konjunktur i länet med en högre indikator än riksgenomsnittet försämrades konjunkturläget kraftigt i de två senaste rapporterna, se figur 2.

I årets Småföretagsbarometer har konjunkturläget istället förbättrats kraftigt. Årets nettotal på 73 (i fjol -14) visar att tillväxttakten ökat i länets konjunkturutveckling under de senaste tolv månaderna. Östergötlands konjunkturindikator är högre än rikssnittets nettotal 57, se figur 3. Endast Jämtlands län och Jönköpings län har haft en starkare konjunktur under året som gått.

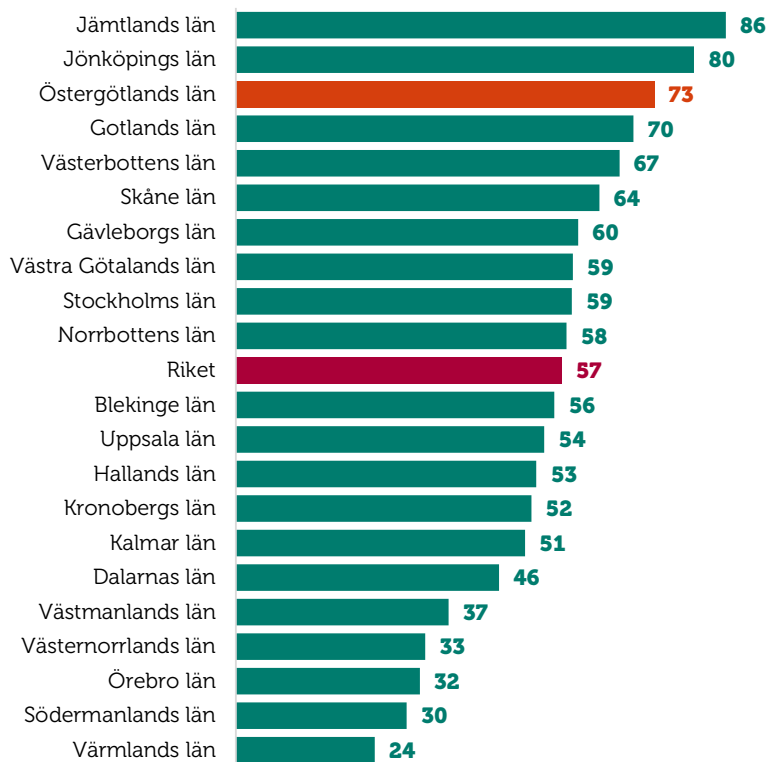
Efter mer än ett år med coronapandemin var företagens förväntningar på det kommande året mycket optimistiska, med en prognos om en kraftig tillväxt till nettotalet 65 i fjolårets rapport. Vaccineringsringen mot covid-19, fortsatta finanspolitiska stimulanser och en ljusare omvärldskonjunktur bidrog sannolikt till småföretagens optimism. Årets utfall av konjunkturindikatorn blev därmed högre än vad länets företagare förväntade sig i fjol.

Företagens förväntningar på de kommande tolv månaderna är att tillväxttakten ska fortsätta öka. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, orderingång och omsättning visar en uppgång till en konjunkturindikator på nettotalet 111. Motsvarande utveckling för rikssnittet är en prognos om fortsatt ökad tillväxttakt med ett förväntat nettotal på 77.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (nettotal) i Östergötlands län och riket 1995–2022

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2022

Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett netttotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen, det vill säga att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningstillväxten har historiskt sett varit mycket god i Östergötland och starkare än i riket som helhet, men nedgångarna har också varit djupare, se figur 4. I årets Småföretagsbarometer har tillväxttakten ökat sedan i fjol och sysselsättningstillväxten har återhämtat sig från fjolårets negativa tillväxtnivå. Totalt har 20 procent av företagen i Östergötlands län ökat personalstyrkan under de senaste tolv månaderna, medan 11 procent har minskat den. Länets netttotal för sysselsättningsutvecklingen är således 9 (i fjol -2) och länets placerar sig över rikssnittets 7.

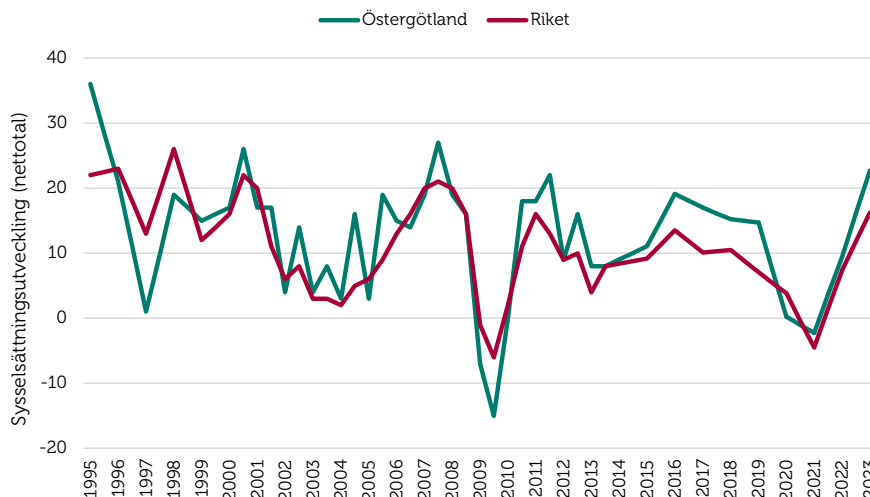
Coronapandemin har drabbat småföretagen hårt, men i fjolårets rapport började de se ljuset i tunneln. Trots osäkerhet kring hur pandemin skulle utveckla sig, med risk för fler eller långvariga restriktioner för att begränsa smittspridningen var företagens prognoser om sysselsättningsutvecklingen positiva i fjolårets rapport, då förväntade sig företagen en ökad tillväxttakt till nettotalet 12. Utfallet blev därmed i linje med, om än något lägre, vad företagen förväntade sig förra året.

Företagens förväntningar är att sysselsättningsutvecklingen ska förbättras ytterligare under de kommande tolv månaderna, med en ökad tillväxt till nettotalet 23. Andelen företag som förväntar sig en ökad personalstyrka är 28 procent medan 5 procent förväntar sig att den kommer minska. Motsvarande förväntningar för landet som helhet är ett netttotal på 16.

Det kan vara värt att notera att småföretagens anställningsplaner till viss del speglar den djupa kris som många av företagen befunnit sig i, med personalneddragningar och permitteringar som följd. I de företag som planerar att anställa kan det delvis handla om en återgång till mer normala förhållanden, vilket innebär att anställningsplanerna till stor del kan tolkas som en återanställning snarare än nyanställning.

Resultaten för hela riket visar att de mest optimistiska sysselsättningsplanerna finns bland företag inom hotell och restaurang, men även inom tillverkning och handelssektorn. En ökad arbetskraftsbrist och en växande osäkerhet kring omvärldskonjunkturen innebär dock en risk att företagens anställningsplaner kan vara för optimistiska.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Östergötlands län och riket 1995–2022

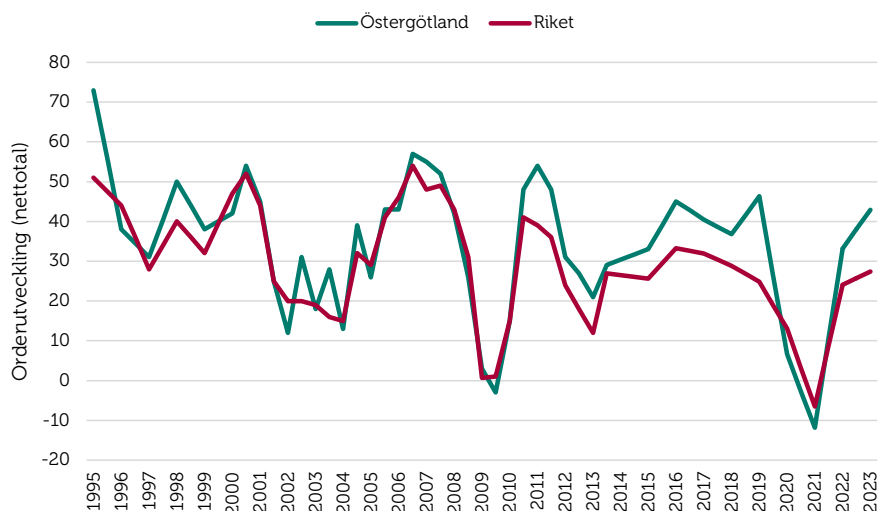
Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Tillväxttakten för orderingången i Östergötlands läns företag har ökat kraftigt efter två år av ihållande avmattning, se figur 5. Nettotalet ökar från minus 12 i fjol till 33 i år, vilket är högre än rikssnittets nettotal 24. Endast Jönköpings och Jämtlands län har haft en starkare orderutveckling under året som gått. Totalt uppger 48 procent av Östergötlands läns småföretag att orderingången har ökat, medan den minskat för 15 procent. Utfallet för orderutvecklingen blev bättre än företagens prognos i fjol, då det förväntade nettotalet för 2022 var 33.

Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är att tillväxttakten ska fortsätta öka. Bland företagen i länet tror 49 procent att deras orderingång kommer öka, medan 6 procent förväntar sig att den kommer minska. Det förväntade nettotalet för orderingången under de kommande tolv månaderna blir därmed 43. Motsvarande nettotal för rikssnittet är 27.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Östergötlands län och riket 1995–2022

Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om finansiering till nödvändiga investeringar eller personal saknas kan många företag tvingas tacka nej till order. I Östergötlands län har 40 procent av företagen tackat nej till order under det senaste året, vilket är en större andel än fjolårets 31 procent. Motsvarande andel för riksgenomsnittet är 41 procent.

Precis som i övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen tackat nej till order att de redan har mer att göra än vad de hinner med. I länet anger 42 procent av företagen detta som främsta anledning, jämfört med fjolårets 45 procent. Motsvarande andel för riksnittet är 45 procent. Även om andelen minskat något jämfört med fjolårets rapport är kapacitetsbristen fortsatt påtaglig i länet.

Även arbetskraftsbrist är en betydande anledning till att företagen tackar nej till order. Som vi kommer att redogöra för längre fram upplever många företag i Östergötlands län kompetensbrist som främsta tillväxthinder. Detta kan förklara varför arbetskraftsbristen i form av exempelvis kompetens- och matchningsproblematik samt att företagen redan har mer att göra än vad de hinner med anges som huvudorsaker till att de tackat nej till order.

Alternativet ”annan anledning” kan exempelvis vara att uppdraget inte är tillräckligt lönsamt eller att företaget har brist på råvara eller materiel för att möta uppdraget.

Figur 6 Tackat nej till order

Omsättning

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

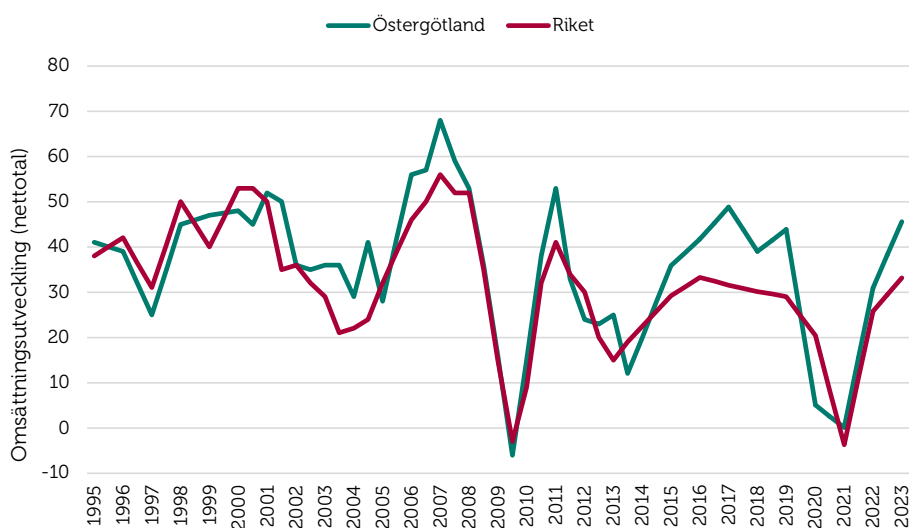
Den höga omsättningstillväxten som företagen i Östergötlands län hade mellan 2015 och 2019 mattades av i fjol då länet nådde sin lägsta nivå i omsättningstillväxten sedan finanskrisen 2008 – 2009.

Årets Småföretagsbarometer visar att omsättningen har återhämtat sig kraftigt hos länets småföretag. Omsättningen har ökat i 50 procent av länets småföretag medan den har minskat hos 19 procent av dem. Detta ger ett netttotal på 31 för omsättningstillväxten, jämfört med noll i fjol. Som visas i figur 7 har tillväxttakten varit starkare i länet än i riket som helhet, vars netttotal är 26.

Precis som för sysselsättningen och orderutvecklingen var prognosen för omsättningsutvecklingen optimistisk bland företagen i fjolårets undersökning. Företagen förväntade sig då en tillväxt i omsättningen till ett netttotal på 24. Utfallet blev därmed bättre än företagens prognoser.

Företagen i Östergötlands län tror på en fortsatt god omsättningsutveckling, med en ökad tillväxttakt till nettotalet 46. Bland företagen i länet förväntar sig 54 procent att omsättningen ska öka, samtidigt som 8 procent tror att den kommer minska under de kommande tolv månaderna.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Östergötlands län och riket 1995–2022

Lönsamhetsutvecklingen

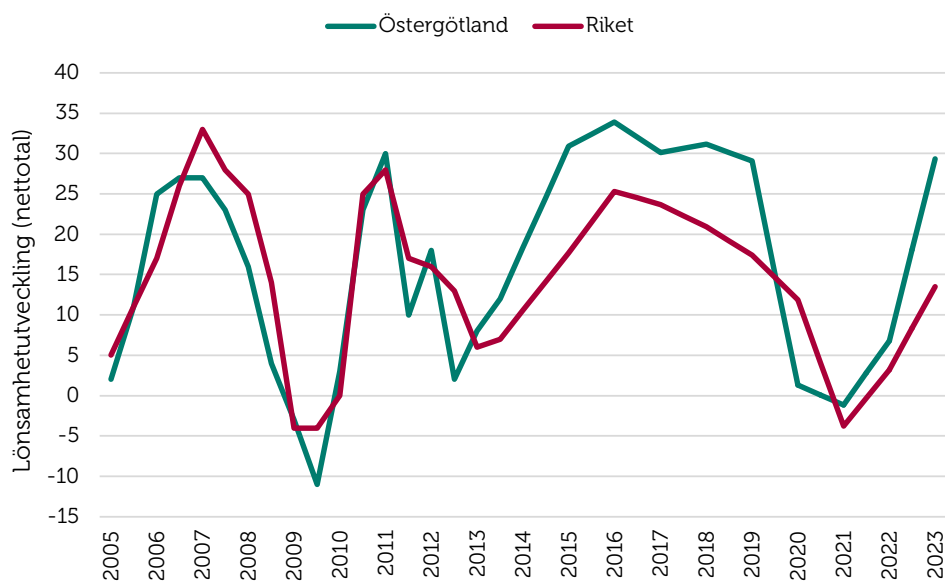
Företagens möjligheter att växa genom investeringar och nyanställningar relaterar till lönsamhetsutvecklingen. Figur 8 visar att lönsamhetstillväxten i Östergötlands län var starkare än rikssnittet 2013 - 2019. I årets Småföretagsbarometer har tillväxttakten ökat till nettotalet 7 jämfört med minus 1 i fjolårets rapport. Totalt har 32 procent haft en ökad lönsamhet under de senaste tolv månaderna, medan 25 procent uppger att den minskat. Motsvarande nettotal för rikssnittet är 3. Den kraftiga ökningen, till nettotalet 33, som länets småföretagare förväntade sig i fjol har därmed inte infriats.

Att företagens bedömningar om den egna lönsamheten inte har utvecklats i linje med fjolårets förväntningar är sannolikt en effekt av ett högre kostnadsläge till följd av bland annat det oroliga världsläget.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland Östergötland läns småföretag öka till 29. Bland länets företag tror 44 procent på en högre lönsamhet medan 15 procent tror att den blir lägre under det kommande året. Förväntningarna är högre ställda i Östergötland än i riket som helhet vars nettotal är 14, och länet har dessutom den allra mest optimistiska lönsamhetsprognosen i landet.

För riket som helhet finns det en bred samsyn om en förbättrad lönsamhet, men förväntningarna är påtagligt lägre jämfört med våren 2021. Mest pessimistiska om den framtida lönsamheten är byggföretagen och de mest optimistiska företagen finns i tjänstesektorn. Även i tillverkningsindustrin och handelssektorn förväntas lönsamheten förbättras men långt under fjolårets förväntningar.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Östergötlands län och riket 2005–2022

Företagens prisförväntningar

Företagens planer på eventuella prishöjningar ligger på en högre nivå än i tidigare undersökningar. I årets Småföretagsbarometer planerar 70 procent av landets småföretag att höja sina försäljningspriser under det kommande året, vilket är rekordhøgt i undersökningens historia. Östergötlands län placerar sig strax under rikssnittet, 69 procent av företagen planerar att höja sina försäljningspriser. I fjol var motsvarande andel 40 procent.

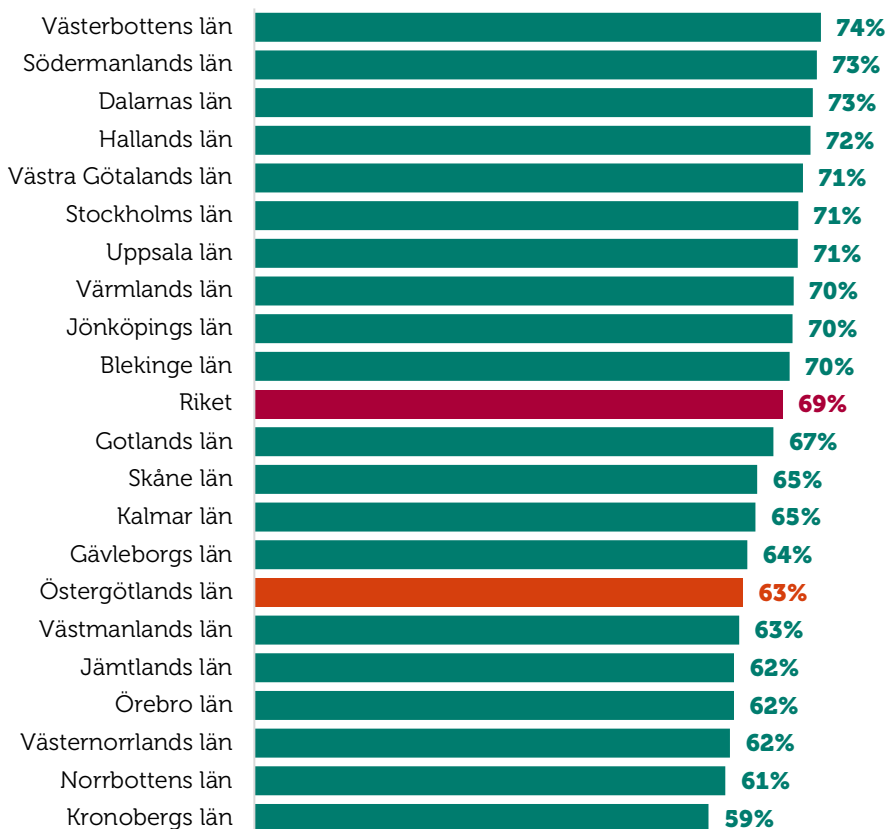
För riket som helhet ser vi att det särskilt är inom handeln, transport, hotell och restaurang som företagen planerar att höja sina priser. I fallande ordning följer därefter tillverkning, byggnad och tjänsteföretag. Företag inom tjänstesektorn bedömer inte i lika stor utsträckning som övriga branscher att kostnader för energi, råvaror och insatsvaror kommer påverka dem under det kommande året, vilket kan förklara att färre företag i den här sektorn tror att de kommer höja priserna. För många företag kan det vara svårt att kompensera kostnadsökningarna genom att ta ut högre priser av kunderna, åtminstone på kort sikt. Långa affärskontrakt begränsar utrymmet för prishöjningar men det kan även krävas omförhandlingar med kunder och leverantörer, vilket kan ta tid. Det kan också finnas en osäkerhet om hur mycket företaget kan höja priserna utan att riskera att tappa kunder.

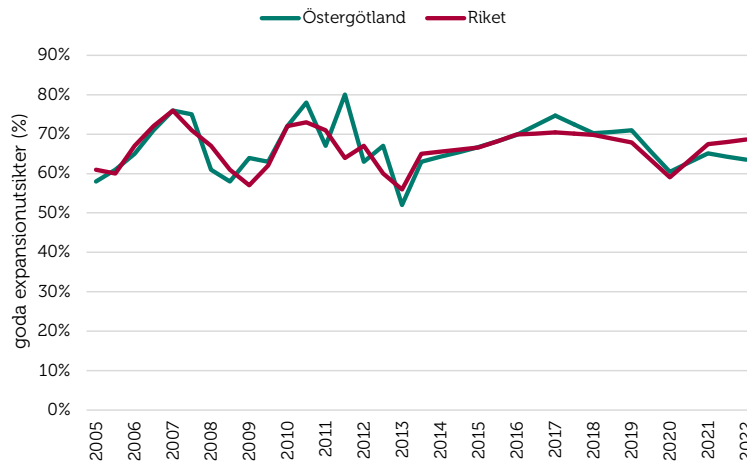
EXPANSIONSUTSIKTER OCH HINDER FÖR EXPANSION

Ett återkommande och glädjande resultat i Småföretagsbarometern är att småföretagen ser fortsatt goda möjligheter att expandera. Företagen i Östergötlands län upplever sämre möjligheter för expansion jämfört med rikssnittet: 63 respektive 69 procent, se figur 9. Samtidigt vill nio av tio företag i länet växa. Figur 10 visar att expansionsutsikterna för länets företag, till skillnad från rikssnittet, är nedåtgående.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2022

Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Östergötlands län och riket 2005–2022

Det är relativt enkelt att starta företag i Sverige, men inte alltid lika lätt att få företaget att växa och bli framgångsrikt. Det finns många svårigheter och hinder som hämmar företagens jobb- och välfärdsskapande. Det gäller till exempel småföretagens konkurrenssituation, samt konkreta hinder som kostnaderna för att anställa och möjligheten att hitta nya medarbetare med rätt kompetens.

Det främsta tillväxthindret är bristen på lämplig arbetskraft, ett hinder som har ökat trots en svagare arbetsmarknad. I årets undersökning uppger 45 procent av länets företag det svaret, vilket är en större andel än fjolårets 29 procent. Även tidigare mätningar bekräftar att svårigheterna att hitta lämplig arbetskraft utgör ett betydande hinder för tillväxt. Problemen med kompetensbrist och matchning på länets arbetsmarknad fortsätter därmed att vara betydande.

Tuff konkurrens och politisk oförutsägbarhet är de näst största hindren för tillväxt, med 9 procent vardera. Politisk oförutsägbarhet har ökat från fjolårets 3 procent, vilket kan vara en effekt av oro i omvärlden till följd av Rysslands krig i Ukraina vilket har fortsatt driva upp bland annat el- och drivmedelspriser, materialkostnader samt kostnader för leveranser och frakter. Samtidigt har även svensk energipolitik en roll i det höga kostnadsläget på energi som företagen upplevt under året, vilket också kan förklara att politisk oförutsägbarhet upplevs som ett betydande tillväxthinder.

Även höga arbetskraftskostnader och skatter upplevs fortsatt som hinder för företagens tillväxt. Skatter och kostnader för arbetskraft, inklusive sociala avgifter är stora kostnader för många företag som påverkar lönsamheten.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Östergötlands län och i riket 2022 (procent)

SLUTSATSER

Det är en tydlig återhämtning i småföretagskonjunkturen som årets Småföretagsbarometer visar efter den djupa nedgången förra året som till stor del påverkades av pandemin. Sedan bottennivån i fjol har konjunkturindikatorn i riket som helhet stigit från minus 15 till 57, vilket är den största ökningen sedan den globala finanskrisen 2008/2009. Borttagande av coronarestriktioner och ett uppdämt konsumtionsbehov gav ytterligare skjuts i konjunkturen framför allt i företag verksamma inom besöksnäringen, branscher som drabbades särskilt hårt under pandemin. Återhämtningen har dock kantats av återkommande leveransstörningar och en tilltagande brist på rå- och insatsvaror men också av snabbt stigande kostnadsökningar, vilket kan bli en växande utmaning under det kommande året.

Småföretagen räknar med att sysselsättning, ordergång och omsättning kommer att stiga ytterligare under de kommande tolv månaderna. Det innebär att den samlade konjunkturindikatorn stiger till 88, vilket är över det historiska snittet 76. Mest optimistiska är företag i branscher som ännu inte helt återhämtat sig från pandemin, inte minst hotell och restaurangföretagen.

I Östergötlands län har konjunkturindikatorn stigit kraftigt till nettotalet 73 och länet placerar sig därmed över rikssnittets nettotal 57. Företagen i Östergötlands län förväntar sig ytterligare förbättring av konjunkturläget under det kommande året. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, ordergång och omsättning visar en högre tillväxttakt till en konjunkturindikator på nettotalet 111. Motsvarande prognos för rikssnittet är en ökad tillväxttakt med ett förväntat nettotal på 77.

Företagens framtidsplaner sker under en osäker omvärldskonjunktur. Kriget i Ukraina och sanktioner mot Ryssland tenderar att hålla uppe de redan höga råvarupriserna och försvårar tillgången på rå- och insatsvaror med risk för fortsatt höga produktionskostnadsökningar. En rekordstor andel företag, sju av tio, planerar att höja sina försäljningspriser under det närmaste året sannolikt för att kompensera sig för de stigande kostnaderna. För många företag kan det vara svårt att övervältra de stigande kostnaderna mot sina kunder till exempel på grund av långa avtal med risk för att företaget tvingas dra ned på produktionen eller vidta ytterligare kostnadsbesparingar.

En snabb penningpolitisk åtstramning under 2022, för att få ned den höga inflationen, ter sig alltmer sannolik ut och är ett tydligt skifte efter en lång period med sjunkande räntor och låg inflation. Stigande räntor kommer att ha en dämpande effekt på konsumtions- och investeringstillväxten, något som småföretagen måste ta höjd för.

Swedbank

Swedbank, Landsvägen 40, 172 63 Sundbyberg
Postadress: 105 34 Stockholm
08-585 900 00 | info@swedbank.se | swedbank.se

Sparbankernas Riksförbund

Sparbankernas Riksförbund, Vasagatan 11, 10 tr, 111 20 Stockholm
Postadress: Box 16249, 103 24 Stockholm
08-684 206 20 | info@sparbankerna.se | sparbankerna.se

företagarna

Företagarna Sverige Service AB, Rådmansgatan 40, 113 57 Stockholm
Postadress: 106 67 Stockholm
08 - 406 17 00 | info@foretagarna.se | foretagarna.se